

การศึกษาแรงบันดาลใจและเส้นทางการศึกษาต่อ ในโรงเรียนเตรียมทหารของเยาวชน เจเนอเรชัน Z

เสมอภาณุจน์ โสภณศิริรักษ์* และธิดา ทับพันธุ์
คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันที่รับบทความ 13 กรกฎาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ 10 สิงหาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ 15 สิงหาคม 2566

บทคัดย่อ

การเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะทางสายทหารเป็น ทางเลือกหนึ่งสำหรับเยาวชนที่มีเป้าหมายในสายอาชีพข้าราชการทหารหรือตำรวจชัดเจน เส้นทางการศึกษาต่อในโรงเรียนเตรียมทหารนี้ เป็นเส้นทางที่ถือว่ามีการแข่งขันสูง และต้องเตรียมตัว วางแผนการสอบเข้าล่วงหน้าเป็นเวลาหลายปี จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะศึกษาชุดความคิด ความเชื่อ การวางแผนการใช้ชีวิตของเยาวชนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นงานวิจัยนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาที่มาของแรงบันดาลใจ เหตุผลในการเลือกเข้าศึกษาต่อ รวมทั้ง เส้นทางการเรียนรู้ก่อนและหลังเข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมทหาร ผ่านการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับนักเรียนเตรียมทหาร จำนวน 12 คน และวิเคราะห์แก่นสาระที่ได้จากบทสัมภาษณ์ ผลการศึกษา พบว่า แรงบันดาลใจในการเข้าศึกษาต่อเกิดจากหลายสาเหตุ ทั้งบุคคลใกล้ชิด คนในครอบครัว และค่านิยมในพื้นที่หรือภูมิภาคที่นักเรียนอยู่ ซึ่งมีความเชื่อเรื่องความมั่นคงในอาชีพรับราชการ นอกจากนี้การเตรียมความพร้อมของนักเรียนเตรียมทหารส่วนใหญ่ เป็นการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าหลายปีก่อนถึงอายุที่จะสามารถสอบเข้าได้ สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและความพยายามของกลุ่มเยาวชนที่เลือกเรียนสายนี้ ยิ่งไปกว่านั้น เส้นทางการเรียนรู้ระหว่างเป็นนักเรียนเตรียมทหารหลายคนวางแผนชัดเจนในการก้าวเข้าสู่เหล่าเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นตำรวจ ทหารอากาศ ทหารเรือ หรือทหารบก ซึ่งจะเป็นเส้นทางต่อไปจากการเป็นนักเรียนเตรียมทหาร

คำสำคัญ: นักเรียนเตรียมทหาร; รูปแบบการเรียนรู้; แรงบันดาลใจ

* ผู้รับผิดชอบบทความ: samoekan@lsed.tu.ac.th

The Study of Generation Z Cadets' Inspiration and Educational Journey

Samoekan Sophonhiranrak* and Tida Tubpun

Faculty of Learning Sciences and Education, Thammasat University

Received 14 July 2023

Received in revised 4 September 2023

Accepted 14 September 2023

Abstract

The Armed Forces Academies Preparatory School is an option for youth who have a clear career goal of joining the military or police force in the future. Admission to the school is highly competitive, and prospective applicants spend years in preparing for the entrance exams. It is thus of interest to systematically investigate the thoughts, beliefs, and life plans of young people on this path. The current study aimed to examine the motivations and reasons of young people who make this choice, as well as their educational journeys before and after entering the preparatory school. Twelve military school cadets were interviewed by using semi-structured interviews, followed by thematic analysis of their interview transcripts. The findings indicated that the motivation to choose this educational path was influenced by various factors, such as close relationships, family members, and the values of the locality where they grew up. The belief that working for the government provides secure employment was important. The fact that the cadets had prepared for years by the time they reached the age when they could apply for the school reflects their determination. Moreover, many of them had a clear goal of joining a specific force (the police force, the air force, the navy, or the army) after graduating from the preparatory school.

Keywords: cadet; learning style; inspiration

* Corresponding Author: samoekan@lsed.tu.ac.th

DOI: 10.14456/tujournal.2024.20

บทนำ

โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย มีเป้าประสงค์สำคัญในการให้การศึกษาแก่นักเรียนเตรียมทหาร เทียบเท่าการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 5-6) โดยมีระยะเวลาการศึกษา 2 ปี เพื่อเตรียมพร้อม ก่อนจะเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาทักษะเฉพาะของแต่ละเหล่าทัพ (สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2560) ดังนั้นสมรรถนะที่โรงเรียนเตรียมทหารมุ่งเน้น เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาต่อยังโรงเรียนแต่ละเหล่าทัพ จึงมุ่งเน้นพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ทั้งการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และคิดอย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งเรียนผ่านเนื้อหาวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ เช่นเดียวกับโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป หากแต่มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพิ่มเติม ทั้งกิจกรรมทาง ทหาร กิจกรรมเพื่อสังคม และการพัฒนาสมรรถนะทางด้านร่างกาย

เนื่องด้วยคุณลักษณะเฉพาะ ความต้องการที่มุ่งเน้นเพื่อเตรียมตัวไปยังโรงเรียนเหล่าทัพต่าง ๆ การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเตรียมทหาร จึงมีกระบวนการที่คัดเลือกบุคคลที่มีเกณฑ์การคัดเลือกเฉพาะ กระบวนการที่ตรวจสอบความเข้าใจ ความสามารถทางด้านความคิดและด้านร่างกาย และความสนใจเฉพาะที่จะเข้าไปทำงานในเหล่าทัพต่าง ๆ ทั้ง 4 เหล่าทัพได้ นอกจากนี้ กระบวนการสร้างการเรียนรู้ระหว่างทางที่จะไปเรียนในวิชาเฉพาะของแต่ละเหล่าทัพจึงมีการเตรียมตัว การปลูกฝัง และการฝึกฝนระเบียบวินัยต่าง ๆ ที่อาจแตกต่างจากโรงเรียนสามัญ ในขณะที่หนทางของการเป็นนักเรียนเตรียมทหาร มีความยากลำบาก และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีอาชีพใหม่ มีความสนใจใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอ แต่ยังมีเยาวชน รุ่นใหม่จำนวนไม่น้อย ที่มีความมุ่งมั่นอยากจะเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเตรียมทหาร

เยาวชนเจนเนอเรชัน Z เป็นกลุ่มเยาวชนที่หลายคนตั้งข้อสังเกตว่าสมาธิสั้น เปลี่ยนความสนใจง่าย ขาดความอดทนและขาดทักษะการสื่อสารที่ดี (Dolot, 2018; ดนุลดา จามจุรี, 2563) ในขณะเดียวกันเด็กกลุ่มนี้เป็นเด็กที่เติบโตมากับเทคโนโลยีและสามารถหาความรู้จากโลกออนไลน์มากกว่าการรอความรู้จากครู ด้วยตัวเลือกที่มีหลากหลาย การเรียนมหาวิทยาลัยสำหรับเด็กกลุ่มนี้จึงเป็น “ทางเลือก” มากกว่า “สิ่งที่ต้องทำ” และด้วยช่วงวัยที่เติบโตมาพร้อมความก้าวหน้าทางนวัตกรรมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงทำให้เยาวชนกลุ่มนี้สามารถปรับตัวเพื่อให้พร้อมรับมือกับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้กลายเป็นกลุ่มคนที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง มีความสามารถในการทำงานหลายอย่างได้พร้อม ๆ กัน และสนใจในการเป็นผู้ประกอบการ ยูทูบเบอร์ นวัตกรรม หรืออาชีพที่มีความอิสระ (ดนุลดา จามจุรี, 2563; พัทสิริ ชมภูคำ และ ญฐริตา จักรภักดิ์ศิริสุข, 2563) ถึงแม้ว่ากลุ่มเยาวชนเหล่านี้จะสนใจและสร้างสรรค์อาชีพใหม่ขึ้นมาตามกระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ยังมีกลุ่มเยาวชนกลุ่มหนึ่งที่ยังสนใจสายอาชีพที่ถือว่ายังอยู่ในระบบ คือการเป็นทหาร-ตำรวจ ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีมานาน และไม่เพียงสนใจหรือทำตามกระแสเท่านั้น แต่ถือได้ว่ามุ่งมั่น อดทน และฝึกฝนร่างกาย เพื่อเข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร แทนการเข้าเรียนในโรงเรียนสามัญ ถึงแม้ว่าการเรียนรู้และการใช้ชีวิตในโรงเรียนเตรียมทหารมีทั้ง

กฎเกณฑ์ที่เข้มงวดและมีแบบแผนที่แน่นอน ซึ่งแตกต่างจากคุณลักษณะเหมารวมทางการเรียนรู้ของเยาวชนเจนเนอเรชัน Z ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการศึกษากลุ่มเยาวชนเจนเนอเรชัน Z ในโรงเรียนเตรียมทหาร ที่จะทำความเข้าใจถึงแรงบันดาลใจ การเตรียมตัว ปรับตัว และการเรียนรู้ของเยาวชนเจนเนอเรชัน Z ที่มุ่งมั่นในการเข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร

แรงบันดาลใจ (inspiration)

แรงบันดาลใจเป็นแนวคิดที่ถูกนำมาใช้ในหลายวงการไม่ว่าจะเป็นในสายจิตวิทยา การศึกษามนุษยวิทยา ศิลปศาสตร์ การบริหารจัดการ หรือแม้แต่วิชากรรมศาสตร์ (Thrash & Elliot, 2003) อย่างไรก็ตาม “แรงบันดาลใจ” มีนิยาม ที่แตกต่างหลากหลายขึ้นอยู่กับบริบท (Hart, 1998) แต่โดยภาพรวม แรงบันดาลใจไม่ใช่แรงจูงใจ (motivation) ดังที่หลายคนเข้าใจ ถึงแม้จะเกี่ยวข้องกันในมิติที่ว่า แรงจูงใจ สามารถเป็นตัวกระตุ้นหรือขับเคลื่อนทางความคิดและกำหนดทิศทางของการกระทำ เพื่อนำไปสู่ เป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งคล้ายกับแรงบันดาลใจ (Thrash & Elliot, 2003; ประภาวดี ทามนตรี, 2562) หากแต่แรงจูงใจเป็นเสมือนพลังหรือการกระทำที่แสดงถึงการใช้ปัญญา ร่วมกับอารมณ์ความรู้สึก (Merriam-Webster, 2023) ผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นไปตามเป้าประสงค์ (Buheji, Saif, & Jahrami, 2014) ไม่ว่าเป้าหมายจะยากเพียงใด แต่แรงบันดาลใจอันเป็นพลังภายในของแต่ละบุคคลที่ทำงานเป็นแรงผลักดันให้บุคคลมุ่งมั่นฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อไปสู่ความสำเร็จ (ประภาวดี ทามนตรี, 2562)

แรงบันดาลใจเกิดขึ้นได้จากองค์ประกอบที่อยู่ภายในและภายนอกจิตใจบุคคลนั้น สิ่งที่อยู่ภายในเป็นเสมือนตัวกระตุ้นและแรงขับที่ช่วยส่งเสริมและสร้างพลังให้คนนั้นดำเนินกิจกรรมไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ในการเกิดแรงบันดาลใจแต่ละครั้งนั้นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในนั้น ไม่ใช่เพื่อการขับเคลื่อนเท่านั้น แต่ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่บุคคลนั้นรับรู้ความสามารถของตนเองว่าทำสิ่งใดได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ความสามารถที่รับรู้จึงเป็นต้นทางอย่างหนึ่งที่นำไปสู่การวางเป้าหมาย (Denise, Beaumie, Deniz, Jeffrey, & Howard, 2005) อย่างไรก็ตามแรงบันดาลใจจะเกิดไม่ได้หากขาดการได้รับประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว หรือการได้ประสบพบเจอเหตุการณ์หรือกิจกรรมบางอย่าง อาทิ การเข้าร่วมอบรมสัมมนา การอ่านหนังสือ การดูภาพยนตร์ เป็นต้น (Buheji et al., 2014) หลายคนเกิดแรงบันดาลใจเมื่อพบเหตุการณ์ที่เชื่อมโยงกับความต้องการเบื้องต้นในจิตใจ และก่อให้เกิดแรงขับเคลื่อนไปสู่เส้นทางนั้น ๆ ได้

นอกจากนี้แรงบันดาลใจถือเป็นตัวแปรสำคัญที่เชื่อมโยงกับความต้องการ ความชอบ และการรอบรู้ในสิ่งต่าง ๆ ที่เราน่าสนใจ ความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้สะท้อนไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความมุ่งมั่นตั้งใจที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) มากกว่าจากแรงจูงใจภายนอก (extrinsic motivation) (Thrash & Elliot, 2003) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าแรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นของเหล่าเยาวชนที่ขับเคลื่อนให้ทำในสิ่งที่มุ่งมั่น ถือเป็นความตั้งใจอันแรงกล้าที่ผลักดันให้เกิดการวางแผน การเตรียมตัว และหาหนทางไปสู่ทิศทางที่ตั้งเป้าหมายไว้ กระบวนการ ในการเข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมทหาร

การทดสอบเพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเตรียมทหารนั้น ประกอบด้วย การสอบ 3 กระบวนการ ได้แก่ 1) การสอบภาควิชาการ 2) การทดสอบสุขภาพจิต และ 3) การทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย ซึ่งแต่ละขั้นจะคัดเลือกเฉพาะผู้ที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเท่านั้น เพื่อทดสอบในรอบถัดไป ดังนั้นผู้สมัครจึงต้องเตรียมความพร้อมทั้ง 3 ด้าน เพื่อให้ผ่านทุกขั้นตอน ทั้งนี้ในขั้นการสอบภาควิชาการนั้นจะพิจารณาจากคุณสมบัติเบื้องต้น คือ ต้องสอบผ่านวิชาบังคับที่ กำหนดตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2551 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และมีอายุระหว่าง 16-18 ปี (โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, 2561) คุณสมบัติเบื้องต้นนี้จึงเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้นักเรียนที่มุ่งหวังจะเข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมทหาร จัดสรรเวลา วางแผนเตรียมตัวเองให้มีความรู้พร้อมในรายวิชาบังคับ โดยบางคนเตรียมตนเองตั้งแต่เข้าสู่ระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

อย่างไรก็ดี ไม่เพียงแต่รายวิชาบังคับ 5 รายวิชา ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ วิชาภาษาไทย และวิชาสังคม เท่านั้น ที่ต้องผ่านเกณฑ์ แต่เมื่อผ่านการสอบวิชาเหล่านี้แล้ว จะต้องผ่านการตรวจสุขภาพจิต ตรวจร่างกาย และบุคลิกภาพด้วยจึงจะผ่านเกณฑ์ ได้เข้าศึกษาในโรงเรียน เตรียมทหาร การตรวจร่างกายนั้นจะมีทั้งการตรวจสุขภาพทางการแพทย์และการทดสอบสมรรถนะทางร่างกายตามฐานต่าง ๆ จำนวน 8 ฐาน ทั้งการวิ่ง กระโดด และว่ายน้ำ (โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, 2561; สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2560)

เมื่อผู้สมัครผ่านการคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารแล้ว ไม่เพียงแต่เรียนเพื่อได้ความรู้ทางวิชาการทางทหารเท่านั้น แต่ยังศึกษาต้องเรียนในรายวิชาพื้นฐานที่จัดในโรงเรียนสามัญทั่วไป ได้แก่ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและรายวิชาหรือกิจกรรมที่จัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น ได้แก่ รายวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม ฟิสิกส์ เคมี กริชา ทหาร-ตำรวจ ทหารฝึก กิจกรรมทางทหาร การอบรมทางทหาร ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม และภาษาจีน เป็นต้น เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบคัดเลือกเข้าเหล่าทัพ (สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย, ม.ป.ป.)

จากกระบวนการคัดเลือกและการเรียนการสอนในฐานะนักเรียนเตรียมทหารที่จะเตรียมตัวเพื่อเข้ารับการเรียนในเหล่าทัพต่าง ๆ เพื่อประกอบอาชีพรับราชการทหาร ทั้งทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และตำรวจ สะท้อนเส้นทางการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อม และการพัฒนาตนเองที่เข้มข้น และมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากการเรียนในโรงเรียนสามัญและระดับอุดมศึกษา ยิ่งไปกว่านั้นการแข่งขันเพื่อให้เข้าไปศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหารได้นั้นถือว่ามีอัตราการแข่งขันที่ค่อนข้างสูงจากรายงานผู้สมัครและจำนวนรับเข้าในปี 2562 เหล่าทหารบก ผู้สมัคร 9,822 คน รับ 271 คน ทหารเรือ ผู้สมัคร 2,904 คน รับ 90 คน ทหารอากาศ ผู้สมัคร 7,449 คน รับ 115 คน และตำรวจ ผู้สมัคร 13,259 คน รับ 280 คน (เตรียมทหาร online, 2562) เป็นสิ่งที่สะท้อนประเด็นที่น่าสนใจทั้งแรงบันดาลใจและการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเตรียมทหาร ทั้งที่ต้องแข่งขันกับคนจำนวนมากเพื่อเข้ามาเรียนในสาขาวิชาเฉพาะที่ต้องอาศัยทักษะและความสนใจเฉพาะทาง รวมทั้งเส้นทางการเรียนรู้ทั้งการเตรียมความพร้อมและการวางแผนการเรียนและสายอาชีพในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงบันดาลใจหรือเหตุผลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนเตรียมทหาร เจเนอเรชัน Z
2. เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจเส้นทางการเรียนรู้ ทั้งก่อนและหลังเข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมทหารของนักเรียนเตรียมทหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยผ่านการสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและคำบอกเล่าของนักเรียนเตรียมทหาร โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนเตรียมทหารที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเตรียมทหาร จำนวน 1,400 คน (รุ่นละ 700 คน) โดยประมาณ โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนเตรียมทหารที่ยังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นปีที่ 1 และ 2 ซึ่งยังไม่ได้เลือกเหล่า และยินดีให้สัมภาษณ์ในงานวิจัยครั้งนี้ การคัดเลือกเป็นแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยให้ทางผู้บังคับบัญชาของโรงเรียนเตรียมทหารเป็นผู้คัดเลือกตัวแทนนักเรียนจากกลุ่มนักเรียนที่มีผลการศึกษาอยู่ในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ จากภูมิภาคที่แตกต่างกันทั่วประเทศ ทั้งนี้ นักเรียนเตรียมทหารที่ได้รับคัดเลือกมาให้สัมภาษณ์ สามารถปฏิเสธการสัมภาษณ์ได้ตลอดเวลาในการเก็บข้อมูล จากการคัดเลือกและตอบรับการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวแทนนักเรียนเตรียมทหารจำนวน 12 คน ที่ศึกษาในระดับชั้นต่างกัน เป้าหมายเหล่าทัพ ที่คาดว่าจะเลือกแตกต่างกัน ดังนี้

นามสมมติ	เหล่าทัพที่เลือก
ทัพไทย	ตำรวจ
จอมพล	ตำรวจ
นักรบ	ตำรวจ
จอมทัพ	ทหารอากาศ
อัศวิน	ทหารอากาศ
จอมเดช	ทหารอากาศ
พิทักษ์	ทหารบก
นาวิน	ทหารบก
ปกป้อง	ทหารบก
น่านฟ้า	ทหารบก
ภาคภูมิ	ทหารบก
ธรรธร	ทหารเรือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาทำความเข้าใจถึงแรงบัลดาลใจและเส้นทางการเรียนรู้ของนักเรียนเตรียมทหาร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยพัฒนาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเตรียมทหาร หลักสูตรของ โรงเรียนเตรียมทหาร การพัฒนาเยาวชน และรูปแบบการเรียนรู้ และนำข้อค้นพบที่ได้ มาสังเคราะห์เป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อใช้เป็นคำถามนำและกำหนดทิศทางและ ขอบเขตในการสัมภาษณ์

ขอบเขตในการสัมภาษณ์ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ได้แก่

- 1) โลกทัศน์ และแบบแผนพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่
- 2) กระบวนทัศน์ต่อบทบาทหน้าที่ ความใฝ่ฝัน จินตนาการ มุมมองถึงอนาคต การประกอบอาชีพ และการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ
- 3) รูปแบบการเรียนรู้ แบบแผนชีวิต และความคาดหวังต่อระบบการศึกษาและสังคมรอบข้าง
- 4) โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบริบทรอบข้าง เช่น เพื่อน ครอบครัว และสังคม
- 5) ศักยภาพ สมรรถนะ โอกาสการพัฒนาของคนรุ่นใหม่
- 6) อุปสรรค ข้อจำกัด ข้อท้าทาย และการเข้าถึงโอกาสแห่งการพัฒนาและการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง
- 7) เสียงของคนรุ่นใหม่ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ

แนวทางการสัมภาษณ์ (interview protocol) และคำถามการสัมภาษณ์ได้รับการตรวจสอบ และแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทั้งทางด้านเนื้อหา และด้านระเบียบวิธีวิทยา จำนวน 6 ท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษารูปแบบการเรียนรู้และการเตรียมความพร้อมของนักเรียนเตรียมทหาร ผ่านการรวบรวมข้อมูลประสบการณ์และความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหาร ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ติดต่อขออนุญาตไปทางผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลนักเรียนในโรงเรียนเตรียมทหารฯ ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ โดยผู้วิจัยชี้แจงเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้นักเรียนเตรียมทหารที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด เมื่อมีนักเรียนเตรียมทหารตอบรับการวิจัยเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงนัดหมายเพื่อสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (individual interview) โดยใช้เวลาสัมภาษณ์นักเรียนเตรียมทหารแต่ละคนเป็นเวลา 30-60 นาที เพื่อให้ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และให้ข้อมูลครบถ้วนตามขอบเขตข้อคำถามในการสัมภาษณ์ โดยผู้เข้าร่วมวิจัยจะตอบหรือไม่ตอบข้อคำถามในการสัมภาษณ์หรือขอยุติการสัมภาษณ์ได้ตลอดระยะเวลาการสัมภาษณ์ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะบันทึกไว้ในฐานข้อมูลที่ผู้วิจัยเข้าถึงได้เท่านั้น จะรายงานผลการวิจัยในลักษณะภาพรวมที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ และผลการวิจัยดังกล่าวจะไม่มีผลต่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้าร่วมวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิเคราะห์แก่นสาระ (thematic analysis) โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากคำพูดที่ผู้เข้าร่วมวิจัยให้สัมภาษณ์ ซึ่งจะสะท้อนประสบการณ์และความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ จากนั้นสกัดเอาข้อความสำคัญ กำหนดความหมาย จัดหมวดหมู่ นำมาร้อยเรียงเชื่อมโยงเป็นแก่นสาระ และนำเสนอข้อเท็จจริงในลักษณะองค์รวม และเพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือของการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบผลการตีความ (member checking) และปรับแก้ข้อมูลตามข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูล นอกจากนี้ให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมได้ กรณีต้องการขยายความ

ผลการวิจัย

ความหลงใหล ใฝ่ฝันอยากจะเป็นทหารหรือตำรวจในวัยเด็กนั้นเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับกลุ่มเด็กผู้ชายทั่วไป แต่นักเรียนชายหลายคน ไม่ได้ทั้งความใฝ่ฝันให้เป็นเพียงคำตอบของอดีต แต่พยายามสร้างความฝันนั้นให้เป็นรูปร่างจริง ๆ โดยยอมละความสะดวกสบาย พร้อมทั้งแสดงพลังของความมุ่งมั่นในการเตรียมความพร้อมของตนเอง ถึงแม้ว่าคนทั่วไปอาจมองว่าเด็กกลุ่มนี้เป็นเด็กสายพลัง ไม่ใช่สายสามัญหรือสายอาชีพ ด้วยความเชื่อที่ว่าคนที่จะสอบเข้าศึกษาในสายวิชาทางทหารต้องใช้พลังกำลังเป็นหลัก แต่ใครจะรู้ว่าเส้นทางการเตรียมตัวที่จะเป็นนักเรียนเตรียมทหารและการเป็นนักเรียนเตรียมทหารจริง ๆ แล้วต้องใช้ทั้งความรู้ด้านวิชาการ ความรับผิดชอบ ประกอบกับการฝึกร่างกาย พร้อมทั้ง ต้องมีทั้งพลังใจ ที่เต็มเปี่ยมด้วยความมุ่งมั่นและพลังสมองที่จะฝ่าฟันคู่แข่ง เพื่อเข้าไปเป็นนักเรียนในแต่ละเหล่าทัพ

จากการสัมภาษณ์นักเรียนเตรียมทหาร 12 นาย ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นจากสิ่งที่กรณีศึกษาสะท้อนมา ทั้งแรงบันดาลใจ เป้าหมาย และการเตรียมความพร้อมในการเข้าเรียนที่โรงเรียนเตรียมทหารของนักเรียนเตรียมทหาร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. จุดประกาย: แรงบันดาลใจสู่ความฝัน

1.1 พ่อ คือ ต้นแบบ

จากการพูดคุยกับนักเรียนเตรียมทหารทั้ง 12 คน ผู้วิจัยพบว่านักเรียนเตรียมทหารหลายคนตัดสินใจ เลือกเรียนเตรียมทหาร เพราะมีแรงบันดาลใจจากคนใกล้ตัวพ่อ หรือพี่ชายที่เป็นตำรวจหรือทหาร ความหลงใหลในอาชีพตำรวจหรือทหารเกิดจากการได้คลุกคลีกับคนในครอบครัว เกิดการซึมซับในค่านิยม วิถีชีวิต เกียรติของการได้ใส่เครื่องแบบ นักเรียนเตรียมทหารนายหนึ่งเล่าถึงความรู้สึกที่โตมาว่าทุกครั้งที่ได้เห็นพ่อใส่เครื่องแบบเต็มยศ ซ้อมกระบี่ รู้สึกว่าพ่อดูดี “ผมว่ามันเท่ดีครับ...ก็เหมือนมันทำแล้วดูดี มันดูดีก็เลยทำให้ผมจุดประกายแรกของผม” (ทัพไทย) นักเรียนเตรียมทหารอีกหลายนายกล่าวในทำนองเดียวกันว่าโตมากับการไปที่ทำงาน ไปที่ค่ายกับพ่อ ได้เห็นบรรยากาศ เห็นพ่อใส่เครื่องแบบแล้วอยากมีวันที่ตนเองได้ใส่บ้าง

“น่าจะจากพ่อครับ (พ่อเป็นทหารอยู่ค่ายสุรนารี) พ่อทำงาน แล้วก็ได้ไปทำงาน
กับพ่อตั้งแต่เด็กครับ ก็ ... คุณแล้วมันอยู่ในเครื่องแบบ มันก็ดูดีครับ”

(จอมเดช)

“ที่ผมอยากเป็นทหารเพราะว่าผมอยากเป็นตั้งแต่เด็กแล้ว ก็มีพ่อเป็นทหารเรือ
ครับ ... แต่ว่าพ่อผมจบจากโรงเรียนจำทหารเรือครับ ก็เลยมีพ่อเป็นไอดอลครับ
... ตอนเด็ก ๆ ก็อยู่ที่ทำงานของพ่อครับ”

(ธราธร)

1.2 รับราชการเท่ากับความมั่นคง

เหตุผลหรือแรงบันดาลใจที่สอง คือ ความเชื่อเกี่ยวกับการรับราชการ จากสิ่งที่ผู้ให้
สัมภาษณ์สะท้อนพบว่า เยาวชนนักเรียนเตรียมทหารหลายคนให้เหตุผลของการมาเรียนเตรียมทหารเขา
ได้รับการปลูกฝังจากครอบครัวและคนรอบข้าง อาทิ ครู ที่มองเห็นอาชีพข้าราชการเป็นอาชีพที่มั่นคง
มีรายได้แน่นอนสามารถเลี้ยงครอบครัวได้ และด้วยสถานะทางครอบครัวของนักเรียนเตรียมทหารที่
สัมภาษณ์มา ส่วนใหญ่อยู่ต่างจังหวัด จึงมองเห็นว่าการรับราชการเป็นโอกาสที่จะยกระดับสถานะทาง
ครอบครัวขึ้นมาให้มั่นคง และมีความเชื่อว่าการรับราชการทหารตำรวจจะได้รับการยอมรับจากสังคม
และคนรอบข้าง ความรู้สึก “เป็นเจ้าของคนนายคน” และบริบทสังคมที่สะท้อนที่กลุ่มคนที่เป็นทหารและ
ตำรวจสะท้อนให้เห็นถึงอำนาจที่ถืออยู่ การมีหน้ามีตา มีคนนับถือ จึงเป็นแรงจูงใจสำคัญให้กลุ่มเยาวชน
เหล่านี้เกิดความรู้สึกต้องการสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัวของตนเอง

นักเรียนเตรียมทหารกลุ่มนี้ให้เหตุผลว่า เนื่องจากครอบครัวไม่มีใครรับราชการเลย “พ่อ
รับจ้าง แม่พนักงานบริษัท [พ่อมองว่า] เป็นทหารมันดี มันคง [เป็น] อาชีพที่มีเกียรติ” (นาวิน) หรือ การ
เข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมทหารมัน “มันคง จบไปก็มีงานทำ” (จอมพล) และความเชื่อที่อยากจะเป็นที่
พึ่งให้กับครอบครัวได้ จึงอยากเป็นทหารหรือตำรวจที่มองว่าเป็นอาชีพที่มั่นคงสามารถดูแลครอบครัวได้
“พ่อเรา ก็ เออ ทำงานดูแลครอบครัวได้ โตขึ้นเราก็อายุคุณแม่ ดูแลน้องแทนพ่อได้ เพราะว่าโตไปเรา
ก็ต้องเป็นแกนหลักของครอบครัวอยู่แล้ว” (นักรบ) “[เป็น] อาชีพมั่นคง แล้วเวลาตอนเราเกษียณไปก็
ยังมีเงินใช้อยู่ มีสิทธิ์ให้พ่อแม่ด้วย อย่างพวกค่ารักษาพยาบาล” (จอมเดช) ด้วยความเชื่อดังกล่าว ทำให้
เยาวชน หันเหจากความฝันอื่น ๆ มาเลือกเรียนเตรียมทหาร และหวังที่จะได้เป็นตำรวจหรือทหารแล้ว
ได้กลับไปประจำ การอยู่ในพื้นที่บ้านเกิด

“ก็พอดีที่บ้านไม่มีคนเป็นข้าราชการเลยครับ ไม่มีเลยซักคน...แล้วมีอาจารย์ท่าน
หนึ่งเคยบอกผมไว้ว่าอยากให้ผมเป็นทหารอยากเห็นผมใส่ชุดทหารอะไรอย่างเงี้ย
ผมก็ บอกตัวเองเหมาะกับการเป็น ทหารหรือ อาจารย์เขาก็บอกเอออยากเห็น
อะไรอย่างเงี้ย จนผมได้เป็นผมก็ กลับไปหาอาจารย์อาจารย์ก็ดีใจอะไรอย่างเงี้ย
ว่า เออรู้ลึกดี”

(อัศวิน)

“ก็คือเขาเรียกว่าอะไรครับ แต่ละคนแต่ละทางครับ มันก็มีข้อดีข้อเสียแตกต่างกัน
ครับ ผมนี่คือ เป็นข้าราชการครับ พอแบบผมจบแล้วเจ๊ยย จะอาจจะได้งานทำเลย”

(ธารารธร)

1.3 เส้นทางสู่เป้าหมาย

แรงบันดาลใจที่นอกเหนือจากต้นแบบและความเชื่อในเรื่องความมั่นคงแล้ว ความคาดหวังที่จะใช้เส้นทางการเป็นนักเรียนเตรียมทหารไปสู่ความฝันแต่ไม่สามารถไปถึงได้ด้วยกำลังของตนเองในระบบการศึกษาทั่วไป เป็นอีกหนึ่งเหตุผลที่ทำให้เยาวชนกลุ่มนี้เลือกเรียนเตรียมทหาร บางคนไม่ได้คาดหวังว่าจะเป็นทหารหรือตำรวจไปตลอดชีวิต แต่วางแผนยาวไปถึงเส้นทางหลังจบการศึกษาจากเหล่าทัพที่เลือกไว้แล้วว่าจะอยู่ในสายอาชีพใด เช่น การเป็นนักบิน หรือวิศวกร เป็นเป้าหมายที่อยากไปให้ถึง แต่เนื่องจากการเรียนสิ่งเหล่านี้ในระบบอุดมศึกษาต้องใช้ทุนทรัพย์ที่ค่อนข้างสูง พวกเขาจึงอาศัยการเรียนที่โรงเรียนเตรียมทหารซึ่งไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นเส้นทางสู่ความฝันในการศึกษาในวิชาชีพเฉพาะเหล่านี้

“ดูสารคดีเกี่ยวกับการบิน เลยอยากเป็นนักบิน เลยหาหนังสืออ่าน ศึกษาด้วยตัวเอง จากหนังสือที่มีคนเขียนเกี่ยวกับการเป็นนักบิน เส้นทางสู่การเป็นนักบิน เลยตั้งเป้า อยากเป็นนักบิน ประกอบกับคุณพ่อเป็นตำรวจชั้นประทวน อาจจะเป็นส่วนหนึ่งให้ อยากเป็นนักเรียนเตรียมทหาร”

(น่านฟ้า)

“อยากเป็นวิศวะ สอบได้แล้วลาดกระบัง ค่าใช้จ่ายในการเรียนมหาวิทยาลัยค่อนข้างสูง มาเรียนเตรียมทหารก็น่าจะถูกกว่า”

(นาวิน)

“อยากเรียนวิศวการบิน แต่ค่าเรียนแพงมาก เลยเลือกเข้าทหารอากาศ”

(อัศวิน)

บางคนมีเป้าหมายอยากไปเห็นโลกกว้าง อยากออกมาเรียนรู้ชีวิตนอกบ้าน มองว่าการเข้าเรียนที่โรงเรียนเตรียมทหาร ตนต้องมาอยู่ประจำที่โรงเรียน หลังจากเรียนเตรียมทหาร หากคะแนนดีมาก็สามารถขอยกไปเรียนต่อต่างประเทศ ได้เดินทางไปี่ต่าง ๆ ได้เรียนภาษา ได้เห็นวัฒนธรรมอื่น ๆ

“ผมคิดว่าอยากไปต่างประเทศครับ ผมอยากเป็นเรียน ต่างประเทศ ผมไม่ได้อยากอยู่ประเทศไทย คือผมไม่ได้หมายความว่าผมไม่ได้อยากอยู่นะครับ คือผมอยากหาความเจริญก้าวหน้าให้ชีวิตผมมากกว่า คิดว่าทหารมีทุนไปต่างประเทศ ตำรวจไม่มีครับผม อยากไปต่างประเทศ ผมอยากไปญี่ปุ่นครับอยากไปเรียนที่โบโด”

(ทัพไทย)

“ตอนแรกผมอยากไปเมืองนอกครับ เพราะว่าพี่ผมไปแลกเปลี่ยนเยอรมันก็เลย
อยากไปเยอรมัน เพราะว่ารูสึกว่าเยอรมันพวกกวีจะเขาดูไฉ่ไฉ่ดั่ง อะไรวะไรจี้”

(อัศวิน)

2. เส้นทางการเรียนรู้

จากการศึกษากระบวนการสอบเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเตรียมทหาร การเตรียมความพร้อม
และความตั้งใจในการวางแผนชีวิตการทำงาน ซึ่งต่างจากเยาวชนในวัยเดียวกันที่อาจจะยังมุ่งมั่นที่จะ
เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วจึงค่อยค้นหาตนเองถึงอาชีพที่อยากทำต่อจากนี้ ทำให้เห็น
ความพยายาม ความตั้งใจ และความมุ่งมั่น เพื่อการสอบเข้ามาเรียนที่โรงเรียนเตรียมทหาร เส้นทางของ
พวกเขาไม่ง่าย และไม่ได้ใช้ความบังเอิญ เรื่องราว การเตรียมพร้อมเพื่อการสอบเข้า ชีวิตกับการเรียน
ในโรงเรียนเตรียมทหาร และการวางแผนสำหรับอนาคต ได้ถูกบอกเล่า ดังต่อไปนี้

2.1 การเตรียมความพร้อมสู่เส้นทางฝัน

จากการพูดคุยกับกรณีศึกษา เรื่องราวที่ทั้ง 12 กรณีศึกษาสะท้อนมาตรงกัน คือ ความ
เข้มข้นของการเตรียมตัวเพื่อสอบเข้าโรงเรียนเตรียมทหาร น้องบางคนรู้ตัวว่าอยากเรียนโรงเรียนเตรียม
ทหารตั้งแต่เรียนอยู่ มัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงเริ่มฝึกฝนทางร่างกาย และเตรียมตัวด้านวิชาการตั้งแต่นั้น
เป็นต้นมา ในขณะที่บางคนเริ่มตอน มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือตอนเรียนอยู่มัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว
ในการเตรียมตัวสอบเข้าอาจต่างจากการสอบเข้าศึกษาต่อที่อื่นในส่วนที่ต้องเตรียมความพร้อมทางด้าน
ร่างกาย และด้วยความเข้มข้นและการแข่งขันทางด้านวิชาการด้วย จึงเกิดปรากฏการณ์การเข้าเรียนใน
โรงเรียนดีว ซึ่งจะมีอ่านหนังสือ ทำข้อสอบเก่า ๆ เพื่อสร้างความพร้อมทางวิชาการ และการฝึกร่างกาย
หลังจากกลับจากโรงเรียนปกติและเตรียมพร้อมทางวิชาการแล้ว

ลักษณะของค่าย มี 2 รูปแบบ ในช่วงเปิดเทอมที่พวกเขาจะต้องเรียนในโรงเรียนสามัญ
ก็จะมาเข้า ค่ายดิวกันตอนเย็นและเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งเป็นแบบไป-กลับ ในช่วงปิดเทอมระหว่างภาค
(1 เดือน) และช่วงปิดเทอมใหญ่ (3 เดือน) ค่ายดิวจะเป็นรูปแบบเรียนประจำ บางคนเลือกที่จะย้าย
มาอยู่ที่ค่ายตลอดทั้งปีเพื่อเตรียมตัวในการสอบ โดยการทางค่ายจะจัดหาโรงเรียนสามัญให้ได้เรียนใน
ตอนกลางวัน ส่วนตอนเย็น ตลอดจนสุดสัปดาห์ ทางค่ายจะดิวแบบเข้มข้น ทางค่ายจะกำหนดตาราง
ชีวิตพวกเขา ตั้งแต่ 7 โมงเช้า จนถึงปิดไฟ นอนตอน 5 ทุ่ม

“ตอนแรกผมเรียนที่จังหวัด ก. ใช้ไหมครับ ผมก็ย้ายไปอยู่กับเขาเป็นคอร์สประจำ
เหมือนย้ายโรงเรียนจากจังหวัด ก. ไป เหมือนเอาไปย้ายไปให้เขา เขาก็จะไป
co กับโรงเรียนที่อยู่แถวนั้นให้ผมเรียนที่นั่น...ก็เหมือนย้ายมากับค่ายดิวใช้ไหม
ครับ ค่ายดิวเหมือนบ้านคือตอนเช้าเวลา 7 โมงก็ทานข้าวที่นั่น ก็จะมีรถตู้ไปส่ง
โรงเรียน...พอตอนเช้าก็จะมีรถไปส่ง ก็เรียนเหมือนเพื่อนทั่วไปครับ ที่โรงเรียน
นั้นครับ พอตกตอนเย็นประมาณ 4 โมงเย็น ก็จะมีรถตู้คันเดิม มารับกลับไป
ที่ค่าย [ช่วงเย็น] ก็จะมีการออกกำลังกายเตรียมร่างกายไว้ด้วย มีว่ายน้ำ มี

ออกกำลังกาย วิ่งอะไรยังงี้ครับ ออกกำลังกายเสร็จประมาณ 5 โมงครึ่งครับ หลังจากนั้นก็ไปรอรับประทานอาหารต่อครับ [แล้วก็] จะเป็นการเรียนการสอนครับ ของที่ค่าย 1 ทุ่ม ถึง 3 ทุ่มครับ หลังจากนั้นจะเป็นช่วงอ่านหนังสือ”

(ทัพไทย)

“เป็นโรงเรียนตึกครับ ตอนช่วงปิดเทอมก็จะมีค่ายเข้า...ก็ที่จริง ของที่โรงเรียนตึกผม ตึกทุกวันครับ ถ้าเวลาเรียนก็ 5 โมงเย็นถึง 1 ทุ่ม...แล้วก็เสาร์อาทิตย์นี้แทบจะทั้งวันครับ มีเรียนประมาณ 4 คาบครับ แล้วก็เย็นวันเสาร์ก็จะมีพลศึกษา”

(น่านฟ้า)

“พอ 5 โมงเย็นเสร็จปุ๊บ เราก็ไปเรียนพิเศษ...ทุ่มหนึ่งนี่คือเรียนวิชาการ วิชาการก็คือ ตึกข้อสอบ สอนวิชาหลักครับ 5 วิชา...พวกวันเสาร์-อาทิตย์อะไรพวกนี้ ก็เรียนพวก เกี่ยวกับร่างกายครับ ออกกำลังกายอะไรต่าง ๆ...เรียนตลอดครับ เรียนยาวมาตั้งแต่ ม.3 เทอม 2 ประมาณสิงหา ประมาณนั้นแหละครับยาวมาจนสอบเลย จนจบม. 4 ครับ”

(ปกป้อง)

การเตรียมพร้อมก่อนสอบคัดเลือกเพื่อเข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมทหาร สะท้อนให้เห็นความพยายาม และความมุ่งมั่นของวัยรุ่นแต่ละคน ที่ยอมสละเวลาความสุขในวัยนี้ให้กับการเรียน การเตรียมพร้อมทางร่างกายและจิตใจ เพื่อตามฝันของตนเอง

นอกจากความมุ่งมั่นของน้อง ๆ แต่ละคนที่ทุ่มเทร่างกายแรงใจให้กับการเรียนกวดวิชาเพิ่มเติมแล้ว การสนับสนุนจากครอบครัวถือเป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน เพราะการเรียนกวดวิชาแต่ละคอร์ส ผู้ปกครองต้องเสียเงิน ไปไม่น้อย ค่าเล่าเรียนมีตั้งแต่ 20,000-200,000 กว่าบาท แล้วแต่ระยะเวลาที่เรียนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

“ตอนนั้นคอร์สเมฆาก็ประมาณ 2 หมื่นกว่าบาทครับ [คอร์สหนึ่งปี] ก็ 230,000 บาทครับ”

(ทัพไทย)

“ปีละประมาณ ห้าหมื่น หกหมื่นอะครับ ก็จ่ายแบบ ผ่อนจ่ายก็ได้ครับ”

(น่านฟ้า)

“ที่บ้านสนับสนุนเต็มที่ ก็หาที่ตึกให้ ถ้าผมอยากซื้อหนังสืออะไรก็ได้เต็มที่”

(จอมทัพ)

จากการติวอย่างเข้มข้น บางคนสามารถสอบเข้าได้เลยในปีแรก บางคนติดสำรอง และบางคนต้องพยายามสอบถึง 3 ปี กว่าจะสามารถสอบติด เมื่อสอบไม่ติด พวกเขาก็ต้องกลับมาตั้งต้นใหม่

“ก็ ... หลังจากที่ไม่ติด เราก็ลองไปหาที่ [ติว] ใหม่ดู ... ลองเปลี่ยนที่ดู ไปติวอีกที่หนึ่ง แล้วก็ลองสอบอีกรอบหนึ่ง ... ตอนแรกไปค่าย A คาเดช ... เรียนจันทร์ถึงศุกร์ด้วย แล้วก็เสาร์ อาทิตย์ด้วย [จันทร์ถึงศุกร์เรียน] ตอนเย็นครับ [เสาร์-อาทิตย์] ก็ทั้งวัน ครับ ตั้งแต่ประมาณ 9 โมง ถึง บ่าย 3 เรียนอยู่ เกือบปีมั้งครับ [สอบครั้งที่สองได้ ทหารอากาศ] สำรอง 200 กว่า ๆ แต่มันก็เรียกไม่ถึง ม.5 ก็เปลี่ยน [ที่เรียนอีก] ครับ เพราะว่า ... จากที่ค่ายของบ้าน A คาเดช ... ก็มี (ข้า) ผมติด [สำรอง] อยู่แค่คนเดียว นอกนั้น [ไม่มีใครติดเลย] ... เปลี่ยนมาเรียนที่ใหม่ เป็นค่าย B คาเดช ครับ... ดีที่สุดเท่าที่เรียนมา ... [สอบรอบที่ 3] สอบ 4 เหล่าเลย ครับ ติดทุกเหล่าเลย [เลย] เลือกทหารบกครับ รู้สึกว่าจะเป็นเหล่าที่เติบโตเร็ว แล้วก็ ... เหล่าเดียวกับพ่อด้วยครับ”

(จอมเดช)

“ตอนสอบรอบแรกอะครับ ... ผมเรียนไปแป๊บเดียวครับ 1 เดือน สอบเสร็จแล้วก็รู้เลย ไม่น่าได้ครับ ... คือ [ออกจากห้องสอบ] ผมไปบอกแม่เลย บอกว่าไม่ต้องรอรู้แล้วว่าได้ครับ (ข้า) คิดว่ามันไม่ได้อยู่แล้ว ... [สอบรอบ 2] ก็เริ่มอ่านเยอะขึ้นอะไรอย่างนี้ครับ แล้วก็ไปเรียนกับเขาเยอะ เยอะขึ้นครับ ก็มีเรียนแบบช่วงคอร์สปิดเทอมครับ ... แล้วก็เรียนเสาร์-อาทิตย์อะไรประมาณนี้ครับ โห ช่วงนั้นก็จะรู้สึกต้อง พัฒนาตัวเองมากขึ้นครับ ก็แบบเริ่มอ่านหนังสือดี ๆ เลยครับ ... สอบรอบ 2 ผม ติดทั้ง 4 เหล่าเลย แต่พอผล ผมสอบ 3 เหล่า ครับ มีตำรวจ กับทหารเรือ แล้วก็ทหารบกครับ คือผมชอบทหารเรืออยู่แล้วอะครับ ตอนวันเลือกเหล่าครับ ผมเข้าไปนั่งของตำรวจก่อน ผมได้ตัวจริงตำรวจครับ แล้วก็ค่อยลือก รอเรียกของสำรองทหารเรือครับ ของทหารเรือผมสำรองที่ 3 ครับ ก็ไปนั่งตำรวจเสร็จ [พอทหารเรือเค้าเรียก] ก็ย้ายไปทหารเรือเลยครับ”

(ธาราธร)

คนที่ต้องสอบใหม่หลายครั้ง มีอยู่จำนวนไม่น้อย ทั้งที่พยายามเตรียมตัว เข้าค่ายฝึกฝนแล้ว แต่ไม่ใช่ทุกคนจะสอบเข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมทหารได้ คนที่ไม่ยอมแพ้สอบหลายครั้งจนสามารถเข้าเรียนได้ ก็มีอยู่ไม่น้อยเช่นกัน จึงถือได้ว่าความพยายามเหล่านี้เป็นบททดสอบอย่างหนึ่ง ก่อนเข้ามาเรียนในโรงเรียนเตรียมทหาร และเป็นการพิสูจน์ความมุ่งมั่นในการจะเป็นข้าราชการทหารที่แท้จริง ค่ายติวนอกจากจะช่วยพวกเขาในการเรียนรู้เนื้อหาเพื่อการสอบแล้ว การอยู่กับ ที่ค่าย และตารางชีวิตที่เข้มงวด เป็นตัวช่วยเตรียมความพร้อม ช่วยในการปรับตัวให้พวกเขาสามารถอยู่ที่โรงเรียนทหารได้ เพราะชีวิตในโรงเรียนเตรียมทหารไม่ใช่เรื่องง่าย

2.2 ชีวิต การปรับตัว และการเรียนรู้ในโรงเรียนเตรียมทหาร

การเข้ามาเป็นนักเรียนเตรียมทหารเต็มตัว แน่แน่นอนว่าจะต้องได้เจอกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ตารางการกิน การนอน เรียนหนังสือ ฝึกร่างกาย และอีกมากมายที่พวกเขาอาจจะไม่เคยต้องทำตอนอยู่ที่บ้าน หลายคนบ่นคิดถึงบ้าน บางคนทนไม่ไหวก็ลาออก แต่นั่นก็เป็นส่วนน้อย นักเรียนส่วนใหญ่ หลังจากมาอยู่ที่โรงเรียนเตรียมทหารได้ประมาณหนึ่งเดือนก็สามารถปรับตัวให้เข้ากับกิจวัตรประจำวันใหม่ได้

เมื่อเริ่มเข้าเรียน 40 วันแรก เป็นช่วงปรับตัว ปรับพื้นฐาน เรียนรู้กิจวัตรในการกินอยู่ที่โรงเรียน โดยไม่ได้กลับบ้านเลย ในช่วงปรับตัวนี้จะมีช่วงขี้นกลางประมาณสามสัปดาห์ กล่าวคือ นักเรียนใหม่ที่เข้ามาฝึกแล้ว พบว่า ชีวิตนักเรียนเตรียมทหารไม่ใช่สิ่งที่พวกเขาต้องการ ก็สามารถที่จะลาออกได้ฟรี ไม่ต้องจ่ายเงินคืน เนื่องจากการเรียนในโรงเรียนเตรียมทหารเป็นการเรียนฟรี โรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทุกอย่าง ดังนั้น หากใครตัดสินใจลาออก ก็ต้องจ่ายค่ากินอยู่และค่าเล่าเรียนที่ทางโรงเรียนจ่ายให้คืน

หลังจากช่วง 40 วัน นักเรียนเตรียมทหารจะได้รับ “จักรดาว” อันเป็นเครื่องหมายว่าพวกเขาผ่านการทดสอบแรกแล้ว และสามารถกลับบ้านได้ พวกเขาได้รับสิทธิในการกลับบ้านทุกเสาร์-อาทิตย์ โดยทางโรงเรียนอนุญาตให้ออกจากโรงเรียนได้ตั้งแต่บ่ายวันศุกร์ แล้วกลับมารายงานตัววันอาทิตย์ จากประสบการณ์ที่สะท้อนผ่านบทสัมภาษณ์ทำให้เห็นว่า การเข้ามาสู่โรงเรียนเตรียมทหารในช่วงแรกอาจไม่ได้สบาย ทุกคนต้องปรับตัว ฝึกฝน และเรียนรู้ที่จะอยู่กับสิ่งใหม่ที่เขาเลือกเพื่อให้ได้ตามความฝัน แต่การผ่านการที่ต้องอยู่ในกฎระเบียบของหลักสูตรและสถานที่เรียนร่วมกันนี้ บางคนอาจไม่ได้รู้สึกว่าเป็นไปอย่างที่ตนเองคิด แต่เขาเหล่านั้นก็สามารถฟันฝ่าอุปสรรคและความต้องการความสบายเพียงชั่วข้ามคืน จนสามารถเรียนมาจนขึ้นชั้นปีที่ 2 สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นกระบวนการปรับตัวของนักเรียนเตรียมทหารแต่ละคน ความอดทนอดกลั้น ความมีระเบียบวินัยที่ได้รับการปลูกฝังตั้งแต่วันแรกที่เข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร

“ช่วงแรกร้องให้ทุกวัน อยากลาออก อยากกลับบ้าน เพราะเหนื่อยกับการฝึกเป็นระบบนักเรียนใหม่ เข้ามาต้องฝึกระเบียบ ทุกอย่างเป็นแบบแผน ช่วงหนึ่งเดือนแรก จะฝึกทุกวัน ทั้งวัน ตั้งแต่เช้า ตี 5 วิ่งออกกำลังกาย กินข้าวกลับมาก็ฝึก อาจจะมี ถูกทำโทษถ้าทำผิดระเบียบ ตอนนั้นทำอะไรก็ผิด เป็นเด็กใหม่ เพราะเข้าช้ากว่า เพื่อน 2 สัปดาห์ ก็ต้องฝึกชดเชย จะมีปล่อยดึก กลางคืนไม่ค่อยได้นอน เพราะฝึก ฝึกทหาร ฝึกระเบียบ ทำพื้นฐานต่าง ๆ”

(จอมพล)

“ผมรู้สึกว่ามันก็เหนื่อยแต่ผมทนได้ จากเข้ามาเรียนอยู่แล้ว ผมก็เฉย ๆ ครับ เพราะ ว่าผมคิดว่าไว้ว่าทหารก็ต้องลำบากอยู่แล้วครับ ต้องเจอแบบ ทำโทษอะไรจ้ะครับ ... ผมชอบออกกำลังกายอยู่แล้วครับ ได้หมดอะ (ฮา) ... ที่ผมคิดไว้ก็คือ

แบบว่า เข้ามาเรียน แบบว่าฝึกอย่างเดียวอะไรประมาณนี้ครับ แต่มันไม่ใช่ครับ มันมีวิชาการอะไรอย่างนี้ ด้วยครับ ... วิชาการที่คิดไว้ตอนแรก ผมคิดว่ามันไม่ค่อยเน้นมาก นึกว่าจะเน้นการ ฝึกมากครับ [แต่ในความเป็นจริง] มันก็ต้องควบคู่กันไปครับถึงจะดี”

(ธาราธร)

ระยะเวลาเพียง 40 วัน กลุ่มนักเรียนเตรียมทหารที่ให้สัมภาษณ์ก็สามารถปรับตัวกับกิจวัตรใหม่ และ เรียนรู้ที่จะควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก และหาวิธีในการบรรเทาความเครียด ความกดดัน หรือความคิดถึงได้ บางคนใช้การทำกิจกรรมเพื่อไม่ให้มีเวลาคิดถึงบ้าน บ้างก็ใช้การพูดคุยปรับทุกข์กับเพื่อนร่วมชั้นบางคนก็บอกว่าการใช้ชีวิตอยู่ที่ค่ายดีกว่าก่อนหน้านี้ ช่วยให้เค้าปรับตัวได้เร็วเพราะกิจวัตรและความหนักในการฝึกร่างกายคล้ายคลึงกัน เหมือนกับว่าพวกเขาชินกับการใช้ชีวิตแบบนี้ไปแล้ว

2.3 ตารางชีวิตกับการเรียนรู้

จากการบอกเล่า ชีวิตนักเรียนเตรียมทหารมีกิจวัตรประจำวันที่ต้องทำ ชีวิตเริ่มต้นตอนตีห้าครึ่ง จนปิดไฟเข้านอนตอนสี่ทุ่ม เรียกว่าระเบียบปฏิบัติประจำ (รบจ) มีบางช่วงที่ขยายเวลา “ฝึกฝนนอกเวลา” เป็นช่วงที่สามารถ “ลงมาอ่านหนังสือได้ที่ใต้กองร้อย จะมีให้อ่านหนังสือ ถึง 6 ทุ่มถึงเที่ยงคืนครับ” (จอมเดช)

เวลา	กิจวัตร
05:30 - 06:00	ออกกำลังกาย
06:00 - 07:00	ภารกิจส่วนตัว อาบน้ำ ทำความสะอาด
07:00 - 08:00	ทานอาหารเช้า
08:00 - 12:00	เคารพธงชาติ เรียนหนังสือ
12:00 - 13:00	ทานอาหารเที่ยง
13:00 - 16:00	เรียนหนังสือ
16:00 - 18:00	ออกกำลังกาย
18:00 - 19:00	ทานอาหารเย็น
19:00 - 22:00	ทบทวนบทเรียน เข้านอน

เมื่อถามถึงการใช้ชีวิตและการเรียนในโรงเรียนเตรียมทหารว่าเหมือนหรือแตกต่างกับข้างนอกมากไหม รู้สึกเสียดายชีวิตอิสระข้างนอกไหม ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 12 คน มีความคิดเห็นในภาพรวมคล้ายคลึงกัน จะมีความต่างในรายละเอียดและประสบการณ์ กล่าวคือ ในด้านวิชาการ

การเรียนการสอนที่มีเนื้อหาคล้ายกับ การเรียนเนื้อหาในระดับมัธยมปลายข้างนอกอยู่ระดับหนึ่ง ความแตกต่างคือวิธีการสอน

“ผมว่ามันก็ถ้าเป็นหลักสูตรการศึกษาอะครับ ก็ค่อนข้างใกล้เคียงกับโรงเรียนข้างนอก พวกวิชาอะไรเงี้ยอะครับ ก็เป็นวิชาแบบเดียวกัน ที่จะแตกต่างกันก็อย่างในทุก ๆ อาทิตย์เนี่ยที่ต้องเรียนวิชาทหารอะ แล้วก็ในชีวิตเนี่ยมันคล้าย ๆ กับต้องมีวันฝึกแล้วก็ต้องมีวันเรียนเนี่ยก็ต้องฝึกแล้วก็เรียนควบคู่กันไป”

(พิทักษ์)

“อาจารย์ที่สอนก็จะเหมือนอาจารย์ข้างนอกครับเรียนเหมือนมัธยมปลายเลย ก็สบาย ๆ อาจารย์ก็จะไม่สอนหนักมาก ต่อให้หลังบางที่อาจารย์ก็ไม่ปลุกบางทีก็ปล่อยเพราะว่ารู้ว่าเหนื่อย”

(อัศวิน)

การที่ต้องมีตารางการเรียนและการฝึกทหารไปด้วย ทำให้ชีวิตการเรียนของเหล่านักเรียนเตรียมทหาร ไม่ค่อยมีเวลาว่างสักเท่าไร จันทร์ถึงพลหัสติมีเรียนวิชาการ แต่ก็ยังต้องฝึกร่างกายในตอนเช้าและเย็น ส่วน วันศุกร์มีฝึกทหารและเรียนพละ หลังเลิกเรียนแต่ละวันก็มีกิจกรรมชมรม ออกกำลังกาย และทบทวนบทเรียน สภาพชีวิตแบบนี้ ด้วยกิจกรรมและระเบียบวินัยที่ค่อนข้างเข้มงวด จึงทำให้นักเรียนเตรียมทหารหลายคนต้องใช้เวลาปรับตัวทั้งทางร่างกายและจิตใจ แต่ด้วยแรงบันดาลใจที่มีตั้งแต่ก่อนเข้าเรียน ความมุ่งมั่น ความพยายามที่ทุ่มเทจนเข้ามาเรียนได้ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยผลักดันให้เอาชนะความกดดันและไม่ย่อท้อต่อบททดสอบเหล่านี้

“ความอดิอดมันก็ ผมคิดว่าน่าจะเป็นกับทุกคนแล้วแต่จะมากน้อย เพราะว่าเราไม่เคย อยู่ในกรอบขนาดนี้มาก่อนก็เลยมีความอดิอด แต่ว่านาน ๆ ไปก็ปรับตัวได้ครับ แล้วแต่จะช้าจะเร็ว”

(ภาคภูมิ)

“เท่าที่คิดมาก็จะเจออะไรหลายอย่างที่ไม่ชิน มีระเบียบมากขึ้น ลำบากขึ้น ประมาณเนี่ยครับ แต่ว่ามาที่นี้มันก็เหมือนมีอะไรที่มากกว่าที่เราคิดไว้อะครับ มีกิจกรรม มีการฝึก มีความร้อน ประมาณสัปดาห์ สองสัปดาห์แรก [ก็ปรับตัวได้] เท่าที่คิดก็คือสู้ ๆ ต่อไปอะครับ เลือกลงมาเรียนทางนี้ก็ ทางบ้านเขาก็มีงานอะไรของเขาไปครับ ผมก็พยายามไม่คิดอะไรมาก”

(น่านฟ้า)

เมื่อสามารถปรับตัวให้เคยชินกับตารางชีวิตนักเรียนเตรียมทหารแล้ว พวกเขาก็ไม่ได้รู้สึกต่อต้าน หรืออึดอัด กับชีวิตนักเรียนเตรียมทหาร หลายคนเริ่มมองเห็นคุณค่า และเข้าใจเป้าหมายที่แท้จริงของการฝึกเหล่านั้น มองเห็นเหตุและผลของระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ที่ถูกตั้งขึ้นมาเพื่อใช้ร่วมกันในสถานที่ที่ต้องอยู่ร่วมกัน

“ในโรงเรียนนี้ครับ สอนก็คือสอนเยอะมากครับ สอนความอดทน อดทนต่อสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา ความกดดัน อะไรประมาณนี้ครับ...สอนให้แบบว่ารู้จักเวลา เวลาแต่ละนาที่มันสำคัญขนาดไหน ให้อะไรเวลาเนี่ย ผมลองไปดูข้างนอก แบบเปรียบเทียบจากข้างนอกแล้ว ผมก็พบว่ามันสำคัญจริง ๆ ครับ แม้ว่าคนอื่นจะคิดว่ามันไม่สำคัญ เพราะว่าเวลาเขามันอาจจะเยอะ เวลาผมมันอาจจะน้อย เพราะว่าเวลาที่ผมใช้เวลาอยู่ข้างนอกครับ มันน้อยครับ...โรงเรียนข้างนอกที่สอนมันก็คือผมว่ามันไม่ค่อยมีคำสอนอะไรพวกนี้ที่เหมือนในโรงเรียนเตรียมทหารครับ คือแบบสอนพวก ค่านิยม ความกตัญญู สามัคคี ความเหนียวแน่น ความเป็นเพื่อนรู้ใจ”
(ธาราธร)

“ก็โรงเรียนเตรียมทหารก็เป็นโรงเรียนที่สร้างผู้นำของอนาคต ผู้นำทางทหารของประเทศชาติในอนาคตด้วย ดังนั้นโรงเรียนนี้ก็อาจจะมีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สร้าง ความเป็นทหาร สร้างความเป็นผู้นำ สร้างจิตวิญญาณ สร้างระเบียบวินัยอะไร ทำนองนั้นครับ ก็ ... จริง ๆ ระบบอะไรต่าง ๆ มันก็ดีขึ้นมาเรื่อย ๆ มันมีการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาให้ดีขึ้นแล้วครับ”
(ปกป้อง)

หากกล่าวถึงเทคนิคการเรียนของนักเรียนเตรียมทหารแต่ละคนว่ามีวิธีการอย่างไร ทุกคนกล่าวเป็น เสียงเดียวกันว่า “แค่ตื่นมาเรียนครับ จริง ๆ ตามจริงแค่ตื่นมาเรียน...พยายามอย่าหลับในห้องเรียน” (อัศวิน) นอกจากนี้ แต่ละคนก็มีเทคนิคในการทบทวนที่แตกต่างกันไป มีทั้งแบบระยะยาว “ก็เน้นขยันครับ อ่านหนังสือ เยอะ ๆ ครับ ทำงานส่งให้ครบ อ่านหนังสือตอนหนึ่งทุ่ม จะมีเวลาฝึกฝนส่วนตัวของนักเรียนเตรียมทหารอยู่ครับ อ่านทบทวน และรีบทำงานส่ง ไม่เข้าใจก็ถามเพื่อนถามครู ในห้องก็ตั้งใจฟัง แล้วก็มีการจดบันทึกส่วนตัวเป็น สรุป จะทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น” (จอมเดช) และแบบหน้างาน “พอจะมีช่วงกำลังจะมี test หรือว่ามีอะไรสอบ ใหญ่ไรเงี้ย ก็ช่วงนั้นที่กรมเค้าก็จะให้เวลาให้อ่านหนังสือครับ ก็อ่านหนังสือกับเพื่อนกับอะไรเงี้ยครับ” (พิทักษ์) แนวทางในการทบทวนก็แตกต่างกันไป บ้างก็ทำสรุปเนื้อหาหลังเรียน บ้างก็ใช้วิธีจับกลุ่มติวกับเพื่อน ๆ และรุ่นพี่ บางคนก็หาแนวข้อสอบปีเก่า ๆ จากรุ่นพี่แล้วลองทำแบบฝึกหัด “ตอนติวเค้าก็จะมีหัวข้อ ๆ มาว่า เนี่ย สโคปมันจะประมาณนี้ครับ อันไหนออกมาก ออกน้อยอะไรเงี้ยครับ ผมก็ไล่อ่านที่มันออกมาก ๆ ก่อน อย่างงี้เลยครับ เปิดหัวข้อมาแล้วก็อ่าน ๆ ๆ อันไหนออกน้อยก็อ่าน ให้เวลากับมันน้อยครับ แล้วก็ทำอย่างงี้

วนไป ทำเรื่อย ๆ ครับ ไอ้ข้อนี้ก็ทำเป็นพันรอบ ร้อยรอบ แล้วก็วนกลับมาทำเรื่อย ๆ ครับ เพราะข้อสอบก็จะไม่ออกจากนี้ครับ เพราะถ้าออกมากกว่านี้ก็จะยากเกิน ออกน้อยกว่านี้ก็เหมือนเรียนผ่านมาแล้ว” (ภาคภูมิ)

จากความเหนื่อยยากมาสู่ความสามารถปรับตัวได้ จนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้จากประสบการณ์ บ่มเพาะให้พวกเขาเติบโตด้วยจิตใจที่เข้มแข็ง มีวินัย รู้จักคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ เส้นทางการเรียนรู้ของพวกเขา ยิ่งอีกยาวไกล การเรียนที่นี้เป็นเพียงการเตรียมตัว การวางรากฐานสู่นาคต จบจากตรงนี้ พวกเขาจำเป็นต้องเลือกเหล่า เพื่อจะศึกษาลึกซึ้งในสาขานั้น ๆ และนำความรู้ไปพัฒนาต่อไป

2.4 การวางแผนอนาคต

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาทั้ง 12 คน พบว่า การวางแผนอนาคตของแต่ละคนมีแตกต่างกันไป ทั้งที่มองระยะใกล้ คือ เลือกเหล่าที่ตนเองสนใจ จนถึงการมองระยะยาว ที่มุ่งจะเรียนต่อต่างประเทศ หรือการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสายอาชีพที่อาจจะไม่ใช่ทหารแล้ว ถึงแม้นักเรียนเตรียมทหารที่ให้สัมภาษณ์จะเป็นนักเรียนเตรียมทหารปี 1 และ 2 เท่านั้น แต่สิ่งที่สะท้อนออกมา ทำให้เห็นความตั้งใจ การคิดอย่างเป็นระบบที่แต่ละมีเป้าหมายและมีแผนที่วางไว้ของตนเอง แม้จะเป็นแผนที่ต่างกัน หากแต่ทุกคนสามารถสะท้อนเส้นทางชีวิตของตนเองในอนาคตได้ถึงสิ่งที่ตั้งใจจะทำ กระบวนการที่จะก้าวเดินไปถึงจุดนั้น ความชัดเจนเหล่านี้สะท้อนออกมาจากบทสัมภาษณ์หลายข้อความ “เรียนให้ดีที่สุด แล้วก็ทำ พยายามทำผลการเรียนให้ดีครับ เพราะว่าเมื่อผลต่อการสอบไปเรียนต่อต่างประเทศของโรงเรียนเหล่า ถ้าไปอาจจะไปญี่ปุ่นหรือออสเตรเลีย” (จอมเดช) หรือ “ก็ของทหารบกนะครับคะแนนในการที่เค้าคัดเลือกกัน ก็คือจะเป็นเกณฑ์จากที่โรงเรียนประมาณ 50% แล้วก็จะมีสอบวิชาการหลังจากนี้ไป แล้วสอบอีก 20% แล้วก็ พละ 20% สัมภาษณ์ 10% ครับ...ก็พอเป็นไปได้ครับ...ที่ต้องพัฒนาก็คือเรื่องพละครับ เรื่องวิชาการที่ต้องไป สอบข้างบนเนี่ยก็ต้องคอยดูแลตัวเองเรื่อย ๆ ครับ” (พิทักษ์) หรือ “เตรียมร่างกายไปเพื่อรับการฝึก แล้วก็เตรียมความรู้ครับ เพราะว่าเรียนที่นี้มันจะ เป็นเหมือนเรียน ม.ปลาย ถูกมั้ยครับ แต่พอขึ้นโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เค้าจะไม่มีความรู้ในส่วนนี้แล้ว จะเป็น กฎหมาย ดังนั้นเราก็จะต้องอ่านหนังสือกฎหมายไปเอง เพิ่มขึ้นไปเอง” (ภาคภูมิ)

จากเรื่องเล่าเกี่ยวกับชีวิตการเรียนรู้และฝึกฝนของนักเรียนเตรียมทหารกลุ่มนี้ ทำให้เห็นว่าเด็กเจนเนอเรชัน Z กลุ่มนี้ มีความแตกต่างจากภาพเหมารวมอย่างเห็นได้ชัด พวกเขาเป็นเด็กที่มีความอดทน มีความชัดเจนในเป้าหมายและความมุ่งมั่น นอกจากนี้ พวกเขายังเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนเองเลือกที่จะทำ เห็นคุณค่าของเวลาและอิสรภาพในการใช้ชีวิต

อภิปรายผล

ในการศึกษาแรงบันดาลใจหรือเหตุผลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนเตรียมทหารเจนเนอเรชัน Z และทำความเข้าใจเส้นทางการเรียนรู้ ทั้งก่อนและหลังเข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมทหารของนักเรียนเตรียมทหาร ผ่านการสัมภาษณ์กรณีศึกษาที่เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 และ

2 จำนวน 12 คน พบว่า สิ่งที่เป็นต้นทุนของแรงบันดาลใจของนักเรียนเตรียมทหารมีทั้งเกิดจากคนในครอบครัวเป็นต้นแบบ ทำให้เห็นการทำงาน การได้รับการยอมรับ การได้รับเกียรติจากสังคมที่อยู่รอบตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพรับราชการที่สะท้อนผลเช่นเดียวกันว่า หากคนในครอบครัว อาทิ บิดา มารดา รับราชการ มีโอกาสที่ลูกจะเลือกรับราชการเช่นเดียวกัน (อภิณัฐ ทรัพย์มาก และ เนตรนภา ไวทยเลิศศักดิ์ (ยาบุชิตะ), 2559) นอกจากนี้ปัจจัยด้านความเชื่อ อิทธิพลจากสภาพแวดล้อมและค่านิยมในสังคมที่ให้ความสำคัญกับอาชีพรับราชการ ซึ่งหลายคนในคุณค่าว่าเป็นกลุ่มอาชีพที่มั่นคง เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ผลักดันให้นักเรียนเหล่านี้เลือกเส้นทางโรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อมุ่งสู่อาชีพทหาร (อภิณัฐ ทรัพย์มาก และ เนตรนภา ไวทยเลิศศักดิ์ (ยาบุชิตะ), 2559)

“ความมั่นคง” (job security) ถือเป็นตัวแปรเฉพาะรายบุคคลที่เกิดจากการตีความสิ่งที่เห็นหรือสัมผัสรอบตัว ในกรณีนี้ อาจจะไม่ได้เกิดจากคนในครอบครัวเอง แต่เป็นมุมมองที่ได้มีประสบการณ์กับกลุ่มอาชีพเหล่านี้ ทำให้มองเห็นถึงอำนาจและความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งความปลอดภัยในที่นี้หมายรวมถึงค่าตอบแทน ความก้าวหน้าในอาชีพ (Dries, Pepermans, & De Kerpel, 2008; Martin, Staines, & Pate, 1998) หรือแม้แต่ความสามารถในการยกระดับตนเองและครอบครัว (พสนันท์ บุญช่วย และ วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์, 2561) โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเศรษฐกิจและคุณค่าทางจิตใจที่ได้รับการยอมรับชื่นชมจากคนรอบข้าง ความมั่นคงที่เกิดขึ้นนี้ จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนหลายคนเลือกที่จะเข้าสู่สายงานอาชีพดังกล่าว

แรงบันดาลใจจากคนในครอบครัวและอิทธิพลจากสังคมรอบตัวนักเรียน ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ขับเคลื่อนให้เยาวชนกลุ่มนี้ก้าวสู่เส้นทางที่จะนำไปสู่ความฝันที่ตั้งใจไว้ ถึงแม้ว่าจุดเริ่มต้นของแต่ละคนจะมีระยะทางที่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่สะท้อนได้ชัดเจนคือ ทุกคนเตรียมตัวล่วงหน้าอย่างน้อย 2 ปี และเลือกที่จะเรียนพิเศษหรือเข้าค่าย อย่างน้อยที่สุดเลือกที่จะเข้าค่ายในช่วงปิดเทอม เพื่อให้มีประสบการณ์ตรงและมีความพร้อมทั้งร่างกายและความรู้ด้านวิชาการ จึงจะสามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้ (รุ่งรัมย์ สุวรรณวัฒนา และ สุรศักดิ์ มั่งสิงห์, 2561) การเตรียมตัวนี้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นพยายาม เอาใจใส่เอาใจในการไปสู่เส้นทางที่คาดหวังไว้ ไม่ต่างจากเยาวชนกลุ่มอื่นที่มุ่งเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาและเลือกที่จะเรียนกวดวิชาเพิ่มเติมเพื่อให้ตนเองพร้อมในการสอบแข่งขันกับคนอื่น ๆ อีกจำนวนมาก ซึ่งในการเลือกสถาบันกวดวิชาของแต่ละคนให้คุณค่าและตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนจากทั้งคำแนะนำของรุ่นพี่ชื่อเสียง และประสบการณ์ของผู้สอนเอง (นิภาภรณ์ ธรรมสอน และ สรบุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ, 2017)

ถึงแม้ว่าจะมีหลายคนมองว่าการเรียนกวดวิชาเป็นค่านิยมของเยาวชน Generation Z แต่จริง ๆ แล้ว เยาวชนกลุ่มนี้มองเห็นคุณค่าของการเรียนกวดวิชาเช่นเดียวกัน การเรียนเพิ่มเติมดังกล่าวแสดงให้เห็นการให้คุณค่าและความสำคัญกับอนาคตที่เขาเป็นผู้เลือก เพื่อให้ได้สิ่งที่ดีที่สำคัญตนเองในระยะยาว มิเพียงเท่านั้นปัจจัยครอบครัวที่ให้การสนับสนุนเยาวชนในการเรียนพิเศษเพิ่มเติม เป็นอีกหนึ่งพลังที่ขับเคลื่อนให้เยาวชนกลุ่มนี้มีทรัพยากรและติดอาวุธเพียงพอในการแข่งขันกับคนอื่น ๆ ในสนามเดียวกัน ไม่ต่างจากกลุ่มผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษาตอนปลายที่เสียสละและสนับสนุนกลุ่มเยาวชนที่จะศึกษาต่อให้เรียนในโรงเรียน กวดวิชา ถึงแม้ค่าเล่าเรียนต่อหลักสูตรจะค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิชามญช์ ทิพย์เจริญ, 2564) เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับทั้งกลุ่มเยาวชนและผู้ปกครองที่กำหนด และวางแผนอนาคตระยะยาว ทั้งสาขาวิชาที่จะเลือกต่อยอดและอาชีพการงานในอนาคต (นิติบดี สุขเจริญ และคณะ, 2561) นอกจากนี้แล้วการเรียนรู้พิเศษที่เหล่าเยาวชนได้รวมตัวอยู่ด้วยกัน ใช้ชีวิต เรียนหนังสือ หรือทำกิจกรรมร่วมกัน เสมือนจำลองโรงเรียนเตรียมทหารก่อนเข้าไปเรียน จริง ทำให้เขาได้รับความสามารถของตนเองทางหนึ่ง และยังเป็นการต่อยอดความสามารถและความเข้ากันได้ระหว่างสิ่งที่ตนเองเชื่อมั่นและการได้ทำจริง เช่นเดียวกับอาชีพอื่น ๆ เมื่อเราได้รับความสามารถของตนเองจากการทดลองทำหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกับการทำงานจริง ได้รับการประเมินจากเพื่อนรอบข้าง ย่อมสะท้อนถึงผลลัพธ์การทำงานที่น่าจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ และสร้างความเชื่อมั่นในการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น ๆ ต่อไป (มนานปี คงรักช้าง และชุติมา สุระเศรษฐ, 2559)

บางครั้งเส้นทางการเป็นนักเรียนเตรียมทหาร หรือการประกอบอาชีพในกลุ่มทหาร ไม่ใช่ความฝันอันสูงสุดของกลุ่มเยาวชนกลุ่มนี้ เพียงแต่เส้นทางนักเรียนเตรียมทหารนี้อาจช่วยผลักดันให้เขาไปถึงความฝันอีกด้านหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นนักบิน หรือการได้ไปศึกษาต่อและเป็นอาจารย์ในโรงเรียนเตรียมทหาร จากการศึกษาจึงเห็นความหลากหลายของความต้องการ ความตั้งใจ และอาชีพในอนาคต ที่ไม่ได้จำกัดเพียงแค่เป็นทหารในเหล่าทัพต่าง ๆ เท่านั้น หลายคนจึงเลือกที่จะก้าวเข้าสู่โรงเรียนเตรียมทหารเพื่อเตรียมอนาคตของตนเอง อย่างไรก็ตาม การใช้ชีวิตในโรงเรียนเตรียมทหารอาจทำให้หลายคนต้องปรับตัวเองมาก ถึงแม้พวกเขาจะเคยใช้ชีวิตในโรงเรียนกวดวิชาเฉพาะทางที่จำลองการใช้ชีวิต การเรียนเตรียมทหารแล้วก็ตาม เช่นเดียวกับการปรับตัวของนักเรียนที่ก้าวเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัย ด้วยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป กฎระเบียบ และสังคมที่ต่างจากเดิม ความแตกต่างคือการเรียนในโรงเรียนเตรียมทหารจะมีกฎระเบียบที่ค่อนข้างละเอียด เพื่อการอยู่ร่วมกัน และฝึกร่างกายตามหลักสูตรที่กำหนด ดังนั้นการปรับตัวจึงมีทั้งการปรับเวลา โดยเฉพาะเรื่องกิจกรรมส่วนตัว การเข้าเรียน การทำกิจกรรมของหลักสูตร การต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป (รุ่งอรุณ วัฒนากร, 2561) ถึงแม้ระยะเวลาการปรับตัวของแต่ละคนจะต่างกัน แต่หลายคนเลือกทำกิจกรรมที่มีในโรงเรียนเพื่อบรรเทาความเครียด ซึ่งการทำกิจกรรมนอกหลักสูตรที่โรงเรียนมีให้ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การปรับตัวสามารถทำได้เร็วขึ้น เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับเพื่อนในรุ่นเดียวกัน สอดคล้องกับการศึกษาด้านการปรับตัวของกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนประจำ ซึ่งจะมีกิจกรรมเสริมที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคม (นันท์ชิตต์ สันต์ สุกุลพงศ์, ขวัญใจ ฤทธิ์คำรพ, และ ไพสิน ลิ้มวัฒนชัย, 2562)

จุดสังเกตที่สำคัญจากการสะท้อนของกรณีศึกษา ทำให้เห็นว่ากลุ่มเยาวชนที่เลือกเรียนในโรงเรียนเตรียมทหาร ถือเป็นกลุ่มเยาวชนที่มีความสนใจเฉพาะ มีความมุ่งมั่น มีความอดทนต่ออุปสรรคทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม คุณสมบัติเหล่านี้ถือเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของเยาวชนกลุ่มนี้

(กนกรัตน์ พิสมัย & วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2558) และยังเป็นสิ่งที่หลักสูตรเตรียมทหารในประเทศอื่น ยังคงให้ความสำคัญ โดยใส่เข้าไปในหลักสูตร เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเตรียมทหารยังคงมีแรงบันดาลใจ เพื่อที่จะขับเคลื่อนงานที่เกี่ยวข้องและเป็นผู้นำในสังคมได้ (สราวุฒิ กันเอี่ยม และ พงษ์ฤทธิ์ ศิริบรรณ พิทักษ์, 2562) ควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้ทางด้านวิชาการ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเข้าสู่เหล่าทัพ ต่าง ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานักเรียนเตรียมทหาร ได้สะท้อนถึงการเตรียมความพร้อม เป้าหมาย และแผนในอนาคต ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ในหลากหลายประเด็น ดังนี้

1. ด้านสังคม ผลการวิจัยชี้ให้เห็นความรู้สึกสนใจในการเรียนเพื่อประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับทหาร-ตำรวจชัดเจนของกลุ่มเยาวชน ซึ่งอาจขัดกับความรู้สึกของหลายคนในสังคมที่ต่อต้านการเป็นทหาร-ตำรวจ จากกระแสสังคมทางสื่อสังคมออนไลน์ ที่เปิดพื้นที่รับความคิดเห็นอย่างอิสระและหลากหลายมุมมอง ดังนั้นในมุมมองของสถาบันการศึกษาหรือสังคมทั่วไป ควรเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่เปี่ยมแรงบันดาลใจหรือความมุ่งมั่นในการศึกษาเล่าเรียน เพราะการเลือกเรียนในสถาบันใด ย่อมเป็นสิทธิ์ของผู้คน และไม่จำเป็นว่าการเรียนในสถาบันนั้นจะนำมาสู่ปัญหาความแตกแยก เพราะเป้าหมายในการเรียนของแต่ละคน แตกต่างกันไป ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวไว้ บางคนมีเป้าหมายไกลกว่าการรับราชการทหาร-ตำรวจ เท่านั้น

2. การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเตรียมทหาร ด้วยหลักสูตร บรรยายภาค สภาพแวดล้อม และระเบียบวินัยที่สถาบันพึงจัดให้ผู้เรียน อาจมีผลต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงแรกๆ ที่ผู้เรียนเข้าสู่โรงเรียน ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้เรียนต้องปรับตัวอย่างมาก จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สถาบันจะเสริมกิจกรรมสนับสนุน หน่วยงานให้คำปรึกษา หรือโครงสร้างที่ช่วยหนุนเสริมและรองรับภาวะความเครียดที่อาจเกิดขึ้นได้ เพราะการเข้ามาศึกษา ความเพียรพยายามอย่างหนัก ถือเป็นเครื่องพิสูจน์อย่างหนึ่งในการเข้าศึกษาแล้ว เมื่อเข้าศึกษาได้ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สถาบันการศึกษาจะควรรักษาบุคลากรที่มีความสามารถเหล่านี้ อันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาองค์กรและประเทศต่อไปในอนาคต ไม่ให้สูญเสียและเสียศูนย์ แม้เพียงจิตใจหรือร่างกาย

ครอบครัว ถือเป็นหน่วยที่สำคัญที่สุดทั้งในฐานะของต้นแบบ หน่วยสนับสนุนให้เยาวชนไปถึงฝั่งฝัน และที่พึ่งพิงเมื่อยามพบเจอปัญหาระหว่างเล่าเรียน จึงเป็นหน่วยที่สำคัญที่จะช่วยให้คำปรึกษา และเป็นพลังใจในการเล่าเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงแรกที่ก้าวเข้าสู่โรงเรียนเตรียมทหาร และต้องปรับตัวจากสภาพแวดล้อมและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาที่แรงบันดาลใจและการวางแผนเพื่อเข้าสู่โรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่งผู้สนใจสามารถศึกษาต่อยอดเพิ่มเติมจากงานวิจัยนี้ได้หลากหลายมุมมอง ทั้งแบบแผนการเรียนเพื่อเข้าสู่เหล่าทัพต่าง ๆ อย่างละเอียด

2. การศึกษาเปรียบเทียบมุมมองของผู้เรียนกลุ่มเตรียมทหารกับผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษา ถือเป็นจุดที่น่าสนใจ และเป็นประโยชน์ในเชิงการเปรียบเทียบ เพื่อเห็นความหลากหลายและคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่มการศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบและแนวทางการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ (Generation Z) ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกรัตน์ พิสมัย และวลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2558). การศึกษาการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนา ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 10(1), 575-588.
- ดนุลดา จามจุรี. (2563). *การออกแบบการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน Gen Z*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เตรียมทหาร online. (2562, 10 กุมภาพันธ์). ยอดผู้สมัครเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ปี 62. Facebook https://www.facebook.com/afapsfc/photos/a.488343678022296/937191686470824/?locale=th_TH
- นันท์ชัตสนธ์ สกุลพงศ์, ขวัญใจ ฤทธิ์คำพร และไพสิน ลีวัฒนชัย. (2562). ผลของกิจกรรมกลุ่มด้านจิตวิทยาเชิงบวกต่อความสุขและการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำ: การวิจัยแบบผสมวิธี. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 11(1), 35-52.
- นิตยภัต สุขเจริญ, บุษรา อวนศรี และเรวดี อันนันนัย. (2561). ปัจจัยการขยายตัวของความต้องการเรียนกวดวิชา. *Veridian E-Journal Silpakorn University*, 11(1), 1883-1897.
- นิภาภรณ์ ธรรมสอน และสรบุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ. (2017). การเรียนกวดวิชา: การบริโภคนิสัยของเด็กนักเรียนไทย. *MFU Connexion: Journal of Humanities and Social Sciences*, 6(2), 127-159.
- ประภาวดี ทามนตรี. (2562). บทบาทความเป็นครูกับการสร้างแรงบันดาลใจในห้องเรียนเด็กประถม. *วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(2), 176-191.
- พสนันท์ บุญช่วย และวิโรจน์ เกษภูาลักษณ์. (2561). อิทธิพลของความสุขในการทำงาน ความไว้วางใจในองค์กรและความมั่นคงในงาน ส่งผลต่อความผูกพันและประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานบริษัทผลิตอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี. *Veridian E-Journal, Slipakorn University*, 11(2), 867-885.

- พัชสิริ ชมภูคำ และณัฐธิดา จักรภีศิริสุข. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจและแรงจูงใจในการทำงาน: กรณีศึกษาเปรียบเทียบคนเจนเนอเรชัน Y และ เจเนอเรชัน Z ในเขตกรุงเทพมหานคร. *จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์*, 42(3), 1-18.
- พิชามณูช ทิพย์เจริญ. (2564). ปัจจัยต่อการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในประเทศไทย. *วารสารวิเทศศึกษา*, 11(2), 27-60.
- มนานี คงรักช้าง และชุติมา สุรเศรษฐ. (2559). การศึกษาผลของโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 11(3), 59-79.
- รุ่งรัศมี สุวรรณวัฒนา และสุรศักดิ์ มั่งสิงห์. (2561). การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลผู้ผ่านการคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพบก โดยใช้เทคนิคการจัดกลุ่มและแสดงผลด้วยกราฟดาต้าไวซวลไลเซนซ. *วารสารวิชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า*, 16, 41-51.
- รุ่งอรุณ วัฒนากร. (2561). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผล และแนวทางการส่งเสริมการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า*, 5, 1-43.
- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. (2561). *ระเบียบการทั่วไปและวิธีการสมัครเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพบก ประจำปีการศึกษา 2561*. นครนายก: โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า.
- สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. (2560). *หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร พุทธศักราช 2554 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)*. สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย.
- สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย. (ม.ม.ป.). *หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร พุทธศักราช 2554 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)*. สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย.
- สรารุณ กั้นเอี่ยม และพทุทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2562). การบริหารวิชาการของโรงเรียนเตรียมทหารตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 16(2), 213-224.
- อภิณัฐ ทรัพย์มาก และเนตรนภา ไวยเลิศศักดิ์ (ยาบุชิตะ). (2559). ปัจจัยจูงใจในการเลือกอาชีพรับราชการก่อนและหลังการประกาศใช้ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551: กรณีศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. *วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร*, 11(1), 83-97.

ภาษาอังกฤษ

- Buheji, M., Saif, Z., & Jahrami, H. (2014). *Why Inspiration Matters? Journal of Inspiration Economy*, 1(1), 15-24. <http://journals.uob.edu.bh>
- Denise, D., Beaumie, R., Deniz, K., Jeffrey, P., & Howard, S. B. (2005). Concept Paper: Defining Inspiration, *the Inspiration Challenge, and the Informal Event*. <http://www.cet.edu/img/titles/InspirationBrief1.pdf>
- Dolot, A. (2018). *The characteristics of Generation Z. E-Mentor*, 74, 44-50. <https://doi.org/10.15219/em74.1351>
- Dries, N., Pepermans, R., & De Kerpel, E. (2008). Exploring four generations' beliefs about career: Is "satisfied" the new "successful." *Journal of Managerial Psychology*, 23(8), 927-928. <https://doi.org/10.1108/02683940810904394>
- Hart, T. (1998). Inspiration: Exploring the experience and its meaning. *The Journal of Humanistic Psychology*, 38(3), 7-35.
- Martin, G., Staines, H., & Pate, J. (1998). Linking job security and career development in a new psychological contract. *Human Resource Management Journal*, 8(3), 20-40. <https://doi.org/10.1111/j.1748-8583.1998.tb00171.x>
- Merriam-Webster. (n.d.). Inspiration. *In merriam-webster dictionary*. Retrieved May 22, 2023, from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/inspiration>
- Thrash, T. M., & Elliot, A. J. (2003). Inspiration as a psychological construct. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84(4), 871-889. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.84.4.871>